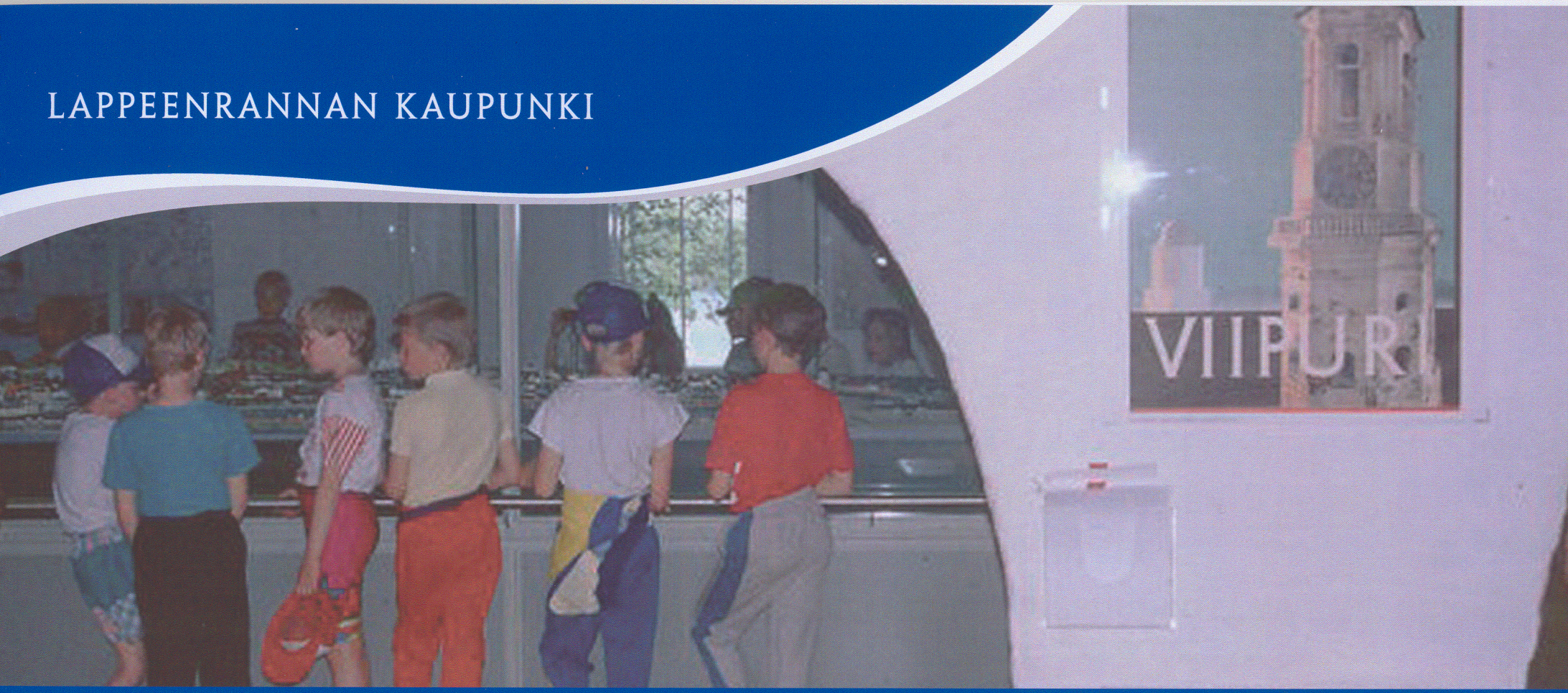
LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Lappeenrannan kaupungin perusopetuksen monikulttuurisuuskasvatuksen ja maahanmuuttajaopetuksen kehittämissuunnitelma 2007–2010

LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN PERUSOPETUKSEN MONIKULTTUURISUUSKASVATUKSEN JA MAAHANMUUTTAJAOPETUKSEN KEHITTÄMISSUUNNITELMA 2007-2010

SISÄLTÖ

1. **Johdanto – toimintaympäristön kuvaus ja maahanmuuttajaopetuksen järjestämistä ja kehittämistä ohjaavat linjaukset** 3
    1. Valtakunnan taso
    2. Kaupungin taso
    3. Kasvatus- ja opetustoimen taso
    4. Perusopetuksen vastuualueen taso

2. **Maahanmuuttajaopetuksen johtaminen ja kehittäminen** 7
    1. Vastuualueen taso
    2. Palvelualueen taso
    3. Palveluyksikön taso
    4. Kehittämistarpeita

3. **Palveluverkko** 10
    1. Yleistä
    2. Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen
    3. Itä-Suomen suomalais-venäläinen koulu
    4. Kehittämistarpeita

4. **Maahanmuuttajaoppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta** 12
    1. Linjauksia
    2. Kehittämistarpeita

5. **Koulukuljetukset** 13
    1. Linjauksia
    2. Kehittämistarpeita

6. **Kodin ja koulun yhteistyö** 14
    1. Vastuualueen taso
    2. Palveluyksikön taso
    3. Kehittämistarpeita

7. Opetussuunnitelma ja opetussuunnitelmaan perustuva vuosisuunnitelma maahanmuuttajaoppilaiden näkökulmasta 15
1. Vastuualueen taso
2. Palveluyksikön taso
3. Kehittämistarpeita

8. Maahanmuuttajaoppilaisiin liittyvät hallinnolliset päätökset ja niiden valmistelu 17
1. Vastuualueen taso
2. Palvelualueen taso
3. Palveluyksikön taso
4. Kehittämistarpeita

9. Resurssit 19
1. Vastuualueen taso
2. Palvelualueen taso
3. Palveluyksikön taso
4. Oppilaan taso
5. Kehittämistarpeita

10. Henkilöstö 21
1. Vastuualueen taso
2. Palvelualueen taso
3. Palveluyksikön taso
4. Kehittämistarpeita

11. Oppilashuolto 23
1. Linjauksia
2. Kehittämistarpeita

LIITTEET
1. Maahanmuuttajaoppilaiden määrä viime vuosina 25
2. Kasvatus- ja opetustoimen strategia 26

1. Johdanto – toimintaympäristön kuvaus ja maahanmuuttajaopetuksen järjestämistä ja kehittämistä ohjaavat linjaukset

1. Kansallinen taso

Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma 2003 - 2008 sisältää maahanmuuttajaoppilaiden perusopetuksen osalta linjaukset maahanmuuttajaoppilaiden suomen kielen ja oman äidinkielen opetuksen kehittämiseksi ja suomalaiseen yhteiskuntaan kotoutumisen varmistamiseksi. Kehittämissuunnitelmassa korostetaan lisäksi yleisen suvaitsevaisuuden lisäämistä kaikkien oppilaiden keskuudessa. Opetushallitus on julkaissut keväällä 2004 selvityksen maahanmuuttajaoppilaiden perusopetukseen valmistavasta opetuksesta ja perusopetuksesta syyslukukaudella 2003, vuonna 2005 selvityksen suomi tai ruotsi toisena kielenä -opetuksen perusopetuksessa sekä vuonna 2005 selvityksen perusopetuksen loppuvaiheessa Suomeen tulleiden maahanmuuttajanuorten opetuksen järjestämisestä. Selvitysten sisältöä esitellään aiheen mukaisessa luvussa tässä asiakirjassa.

Perusopetuslakia ei suoranaisesti maahanmuuttajaopetuksen järjestämisen osalta ole uudistettu viime vuosina. Maahanmuuttajaopetuksen järjestämiseen liittyy kuitenkin läheisesti oppilashuolto, jonka osalta lakia on täydennetty.

Opetushallitus on vahvistanut uudet opetussuunnitelman perusteet 16.1.2004. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan opetuksen arvopohjana ovat mm. ihmisoikeudet, tasa-arvo, demokratia sekä monikulttuurisuuden hyväksyminen. Perusopetus edistää yhteisöllisyyttä, vastuullisuutta ja yksilön oikeuksien ja vapauksien kunnioittamista. Opetuksen avulla tuetaan oppilaan monikulttuurisen identiteetin rakentumista, osallisuutta suomalaisessa yhteiskunnassa ja globaalistuvassa maailmassa sekä edistetään suvaitsevaisuutta ja kulttuurien välistä ymmärrystä.

Uudet perusteet pyrkivät turvaamaan aikaisempaa paremmin maahanmuuttajaoppilaiden oppimismahdollisuudet. Opetussuunnitelman perusteet sisältävät määräykset muun muassa kodin ja koulun yhteistyön, ohjauksen, oppilashuollon, suomi toisena kielenä opetuksen suunnitteluun ja maahanmuuttajaoppilaiden huomioimiseen oppilaan arvioinnissa. Samoin tukiopetuksen järjestämisen periaatteet on kirjattu opetussuunnitelman perusteisiin. Lisäksi opetushallitus on vahvistanut opetussuunnitelman perusteet maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavan opetuksen sekä maahanmuuttajien oman äidinkielen opetuksen järjestämistä varten.

Valtakunnallisella tasolla maahanmuuttajaoppilaiden määrä on kasvanut viime vuosina. Koko maassa perusopetuksessa maahanmuuttajaoppilaita oli vuonna 2004 opetushallituksen tilastojen mukaan 3 % koko oppilasmäärästä.

2. Kaupungin taso

Etelä-Karjalan hyvinvointistrategiassa on todettu, että ikäluokkien pienentyessä on entistä tärkeämpää, että syrjäytymistä ehkäistään entistä systemaattisemmin ja tehokkaammin. Perheiden ja lasten näkökulma ohjaa palveluiden järjestämistä ja kehittämistä. Myös alueellista yhteistyötä pidetään tärkeänä.

Lappeenrannan kaupungin strategiassa ennustetaan maahanmuuttajien määrän kasvavan lähivuosina. Lisäksi strategiassa korostetaan kaupungin vetovoimaisuuden vahvistamista laadukkaiden palveluiden tarjoamisen avulla. Myös kuntien väliseen yhteistyöhön suhtaudutaan myönteisesti. Lappeenrannan kaupungin strategia edellyttää, että toimialat tuottavat palvelut kustannustehokkaasti ja käyttävät resurssit tarkoituksenmukaisella tavalla. Lappeenrannassa toteutetaan lähivuosina talouden tasapainottamisohjelmaa, joka ei mahdollista käyttömenojen kasvua. Mahdolliset uudet toimintatavat onkin pystyttävä toteuttamaan nykyisten resurssien puitteissa.

Lappeenrannassa on laadittu vuonna 2006 eri toimialojen ja päättäjien yhteistyönä Lasten ja nuorten hyvinvointi -selonteko. Lasten ja nuorten hyvinvointi-selonteko sisältää yhteistyölinjaukset eri toimialojen viranomaisten kesken. Selonteko sisältää linjauksia muun muassa lasten ja perheiden hyvinvointipalveluiden organisoinnista moniammatillisessa neuvolakeskuksessa, turvallisen ja suotuisan kasvuympäristön rakentamisesta 3 - 6-vuotiaille, onnistuneen koulun aloittamisen varmistamisesta, omien edellytysten mukaisesta kasvusta ja oppimisesta perusopetuksessa, perusopetuksen oppilashuollon kehittämisestä, jatkokoulutuspaikan varmistamisesta ja varhaisesta puuttumisesta nuorten päihde- ja mielenterveysongelmiin.

Vuoden 2006 alussa sosiaali- ja terveystoimeen on perustettu oppilashuoltoyksikkö, jossa toimivat aikaisemmin koulutoimessa työskennelleet koulupsykologit ja koulukuraattorit yhteistyössä koululääkärin, kouluterveydenhoitajien ja puheterapeuttien kanssa. Organisaatiouudistuksen myötä uusien toimintatapojen määrittely on käynnistetty kesällä 2006. Maahanmuuttajaoppilaiden erityistarpeet huomioidaan oppilashuoltoyksikön toimintoja suunniteltaessa.

3. Kasvatus- ja opetustoimen taso

Toimialan tasolla maahanmuuttajaopetuksen järjestämiseen ja kehittämiseen vaikuttaa merkittävästi uusi vuoden 2005 alusta voimaan tullut uudistus, jonka myötä varhaiskasvatuspalvelut järjestetään perusopetukseen kanssa samalla toimialalla, kasvatus- ja opetustoimessa. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välisen nivelvaiheen kehittämiseen ja varhaiseen puuttumiseen uusi hallintomalli antaa uudenlaisia mahdollisuuksia. Esimerkiksi koulutulokkaiden oppilaaksiottoa ja yhtenäistä linjaa oppimisen tukemisessa voidaan kehittää aikaisempaa paremmin yhdellä toimialalla työskenneltäessä. Tavoitteena on luoda lapselle mahdollisimman saumaton jatkumo esiopetuksesta alkuopetukseen. Myös esiopetuksen aikana toteutettavaa suomen kielen opetusta ja mahdollisesti valmistavan opetuksen järjestämistä on syytä pohtia seuraavan palveluverkkotarkastelun yhteydessä.

Uuteen hallintomalliin kuuluu myös aikaisemmasta hallinto- ja johtamistavasta poikkeava aluehallintomalli, jossa kaupunki on jaettu viiteen palvelualueeseen, jotka sisältävät alueen päiväkodit, alakoulut ja yläkoulun. Aluehallintomalli mahdollistaa alueen maahanmuuttajaopetuksen kehittämisen saumattomasti varhaiskasvatuksesta perusopetuksen päättövaiheeseen asti alueen tarpeiden mukaisesti. Palvelualueille on siirretty valtaa esimerkiksi resurssien käytön osalta.

Maahanmuuttajataustaiset oppilaat voivat siirtyä toiselle asteelle joko lukioon tai ammatilliseen koulutukseen. Lappeenrannan kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunta vastaa lukiokoulutuksen järjestämisestä lukuun ottamatta Itä-Suomen suomalais-venäläisen koulun järjestämää lukiokoulutusta.

Kasvatus- ja opetuslautakunta on määritellyt uudelle toimialalle mission, vision, arvot, toiminta-ajatuksen ja strategian (liite 2). Maahanmuuttajaopetuksen kehittämissuunnitelmassa linjataan kasvatus- ja opetustoimen strategiaa perusopetuksen maahanmuuttajaopetuksen näkökulmasta.

4. Perusopetuksen vastuualueen taso

Maahanmuuttajaopetus on osa perusopetusta. Maahanmuuttajaopetusta ei siis ole tarpeen kehittää erillisenä kokonaisuutena, vaan osana perusopetuksen kokonaisuutta.

Oppilaiden väliset erot oppimisedellytyksissä ovat kasvaneet, mikä asettaa erityisiä haasteita opetuksen eriyttämiseen. Peruskoulujen uudistetut opetussuunnitelmat on otettu käyttöön 1.8.2004 alkaen vaiheittain. Opetussuunnitelmia päivitetään lähivuosina tarpeen mukaan. Kasvatus- ja opetuslautakunnan hyväksymä perusopetuksen opetussuunnitelma sisältää valtakunnallisten perusteiden lisäksi Lappeenrannan kaupunkikohtaiset osiot, ja niitä päivitetään tarpeen mukaan. Maahanmuuttajaopetuksen näkökulmasta keskeiset opetussuunnitelman kehittämistarpeet on määritelty tähän kehittämissuunnitelmaan.

Kehittämisen painopiste perusopetuksen vastuualueella on esi- ja perusopetuksen yhtenäistäminen. Yhtenäinen varhaiskasvatus ja perusopetus toteutuvat lähivuosina ensisijaisesti toiminnallisesti yhtenäisinä kokonaisuuksina. Ainoastaan koulukeskusten on mahdollista toimia yhtenäiskoulun tavoin. Maahanmuuttajaopetuksen osalta yhtenäinen varhaiskasvatus ja perusopetus tarkoittavat kuntakohtaisesti sovittuja toimintamalleja sekä yhteistä henkilöstöä ja kasvatuksellista ja pedagogista jatkumoa eri vaiheissa.

Maahanmuuttajaopetuksen järjestämisessä huomioidaan lähivuosina mahdollisesti pienenevät oppilasmäärät. Perusopetuksen palveluverkko on uudistettu 1.8.2006 alkaen.

Maahanmuuttajaoppilaiden määrä on pysynyt viime vuosina melko tasaisena (noin 3 %). Yli puolet maahanmuuttajaoppilaista on venäläistä syntyperää **(liite 1).**

Nykyisillä toimintamalleilla lappeenrantalaiset peruskoululaiset ovat menestyneet Opetushallituksen toimeenpanemissa kansallisissa oppimistulosten arvioinneissa valtakunnan keskiarvon tasoisesti. Viime vuosina on arvioitu 9. -luokkalaisten matematiikan ja äidinkielen ja kirjallisuuden oppimistuloksia sekä 3. -luokkalaisten matematiikan sekä äidinkielen ja kirjallisuuden oppimistuloksia. Lähes kaikki peruskoulun päättävät oppilaat saavat päättötodistuksen ja lähes kaikki jatko-opintopaikan 2. asteen oppilaitoksista. Vuosittain lisäopetuksen tarpeessa on noin 2-3 % peruskoulun päättäneistä oppilaista. Vuonna 2004 vastaava luku koko maassa oli 7,5 %. Lappeenrantalaiset maahanmuuttajaoppilaat ovat sijoittuneet jatko-opintoihin muita oppilaita paremmin. Enemmistö maahanmuuttajaoppilaista jatkaa toisen asteen opintoja ammatillisissa oppilaitoksissa.

Myös maahanmuuttajataustaisten oppilaiden tarpeet heijastuvat erityisopetukseen. Maahanmuuttajataustaiset oppilaat ovat usein koulun osa-aikaisen erityisopetuksen piirissä puutteellisen suomen kielen taidon takia tai muista syistä. Suomi toisena kielenä -opetus täytyisi kuitenkin järjestää muulla tavoin.

Lappeenranta on viime vuosina osallistunut valtakunnallisiin maahanmuuttajaopetuksen kehittämishankkeisiin. Skinnarilan ja Sammonlahden koulut ovat osallistuneet Moped-virtuaalikouluhankkeeseen.

Koska maahanmuuttajataustaiset oppilaat on tarkoitus integroida suomalaiseen yhteiskuntaan mahdollisimman pian maahantulon jälkeen, on tärkeää huolehtia siitä, että heidät otetaan hyvin vastaan kouluissa. Koulut huolehtivat kansainvälisyyskasvatuksesta ja suvaitsevaisuuden lisäämisestä koulussa sovitulla tavalla. Opetussuunnitelmassa toimenpiteet on kirjattu muun muassa lukuun 7.1 kulttuuri-identiteettiä ja kansainvälisyyttä käsittelevään aihekokonaisuuteen.

2. Maahanmuuttajaopetuksen johtaminen ja kehittäminen

1. Vastuualueen taso

Maahanmuuttajaopetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä vastaa kasvatus- ja opetuslautakunta. Opetuksen järjestämisestä vastaaminen tarkoittaa maahanmuuttajaopetuksen palveluverkkolinjauksia ja opetusryhmien määrästä ja sijoittamisesta päättämistä. Samoin opetusresurssien jakamiseen liittyvistä periaatteista päättäminen liittyy maahanmuuttajaopetuksen järjestämiseen. Palveluverkkolinjaukset sisältyvät tähän kehittämissuunnitelmaan. Opetusjärjestelyistä ja maahanmuuttajaopetukseen käytettävistä resursseista päätetään lukuvuosittain.

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää myös maahanmuuttajaopetukseen liittyvistä kuntakohtaisista opetussuunnitelmista ja kehittämishankkeisiin liittymisestä. Samoin kasvatus- ja opetuslautakunta on päättänyt peruskoulujen vuosisuunnitelman perusteista. Opetuspäällikkö tarkastaa ja hyväksyy peruskoulujen vuosisuunnitelmat. Kasvatus- ja opetuslautakunnalle saatetaan tiedoksi vuosisuunnitelmien osalta resurssien käyttöä kuvaava yhteenveto. Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää myös toimialan toimintasäännöstä.

Opetuspäällikkö valmistelee kasvatus- ja opetuslautakunnalle maahanmuuttajaopetuksen järjestämiseen ja kehittämiseen liittyvät asiat. Opetuksen järjestämiseen liittyvät asiat valmistellaan ensisijaisesti perusopetuksen johtoryhmässä, johon kuuluvat yläkoulujen rehtorit sekä perusopetuksen palvelualueiden esimiehet. Maahanmuuttajaopetuksen opetussuunnitelmaan, kehittämiseen ja arviointiin liittyvät asiat valmistellaan ensisijaisesti perusopetuksen vastuualueen maahanmuuttajaopetustyöryhmässä, johon kuuluu edustajat yleisopetuksesta, oppilashuollosta ja varhaiskasvatuksesta.

Konsultoivat maahanmuuttajaopettajat tai rehtorit vastaavat opetuspäällikön ohella erilaisten kehittämishankkeiden koordinoinnista. Resursseja varataan tarpeen mukaan ja niiden määrästä päätetään lukuvuosittain.

Opetuspäällikkö vastaa yhteistyöstä lastensuojelun ja oppilashuoltoyksikön kanssa. Yhteistyötä koordinoidaan oppilashuollon kehittämistyöryhmässä, johon kuuluu edustajat kyseisistä tahoista.

Asioita valmistellaan osallistavasti ja avoimesti. Työryhmien muistiot tallennetaan intranettiin siten, että henkilöstöllä on mahdollisuus tutustua niihin. Osallistumismahdollisuus henkilöstön osalta toteutuu maahanmuuttajaopetustyöryhmän jäsenten kautta. Osallistumista varten järjestetään tarpeen mukaan erilaisia tilaisuuksia.

Kukin esimies käy kehityskeskustelussaan läpi henkilöstönsä kanssa maahanmuuttajaopetuksen järjestämiseen ja kehittämiseen liittyvät asiat.

2. Palvelualueen taso

Perusopetuksen palvelualueen johtoryhmän puheenjohtaja vastaa koko palvelualueen linjauksista maahanmuuttajaopetuksen järjestämisessä ja kehittämisessä pohjanaan perusopetuksen vastuualueen tason perusohjeistus.

Perusopetuksen palvelualueella palvelualueen esimies vastaa 1-6 -vuosiluokkien koulujen maahanmuuttajaopetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Valmistelu ja suunnittelu tehdään yhteistyössä palveluyksiköiden esimiesten kanssa.

3. Palveluyksikön taso

Palveluyksikön johtaja eli koulun rehtori vastaa koulun maahanmuuttajaoppilaiden opetuksen järjestämisestä sekä koulussa mahdollisesti toimivista perusopetukseen valmistavan opetuksen luokista. Rehtori vastaa myös koulun opetusresurssien tarkoituksenmukaisesta käytöstä sekä koulun oppilashuoltotyöryhmän toiminnasta.

4. Kehittämistarpeita

TAVOITE	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUTAHO
1. Palvelualueella vastataan oman alueen maahanmuuttajaopetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä perusopetuksen vastuualueen yleisten linjausten pohjalta.	1. opetusjärjestelyiden suunnittelun kehittäminen 2. alueellisen koulutuksen järjestäminen 3. alueellisen yhteistyön organisointi (oppilashuolto, opetusmateriaalien, henkilöstön ja osaamisen joustava käyttö eri yksiköiden kesken)	2007-2010	alueen johtoryhmä
2. Palveluyksiköissä vastataan palveluyksikön maahanmuuttajien opetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä.	1. resurssien käytön suunnittelu tarkoituksenmukaisella tavalla 2. oppimissuunnitelmien ja suomi toisena kielenä -suunnitelmien asianmukainen valmistelu, päivittäminen ja toteuttaminen 3. oppilashuoltotyöryhmän sujuva toiminta 4. selvitetään, millä tavalla maahanmuuttajaopetus olisi syytä huomioida vuosisuunnitelmassa	2007-2010	koulun rehtori
3. Johto- ja toimintasäännössä MAMU-opetukseen liittyvät toimintavaltuudet ovat tarkoituksenmukaisilla viranhaltijoilla tai päätösvaltaa on delegoitu tarpeen mukaan.	1. tarkistetaan toimintasääntö ja tehdään tarvittavat korjaukset	2007-2008	opetuspäällikkö perusopetuksen johtoryhmän ja MAMU-opetustyöryhmän kanssa
4. MAMU-opetuksen johtamiseen ja kehittämiseen on käytettävissä riittävästi resursseja**.**	1. kunnan tasolla varataan resursseja konsultoiville MAMU-opettajille tai rehtoreille kunta- ja aluekohtaisten kehittämishankkeiden koordinointiin	1. lukuvuosittain 2. 2007-2010 3. 2007-2010	1. opetuspäällikkö perusopetuksen johtoryhmän ja erityisopetustyöryhmän kanssa

	2. MAMU-opetuksen palvelu- ja kehittämiskeskuksissa hallinnollinen viranhaltija vastaa luokkamuotoisesta MAMU-opetuksesta koulussa sovittavalla tavalla. Myös MAMU-koordinaattorin resurssia voidaan kyseisissä kouluissa käyttää oppilashallinnollisten asioiden valmisteluun ja koordinointiin sekä koulun S2-kielen opettamisen toiminnan koordinointiin 3. selvitetään, onko palvelualueilla riittävästi resurssia MAMU-opetuksen järjestämisen suunnitteluun ja kehittämiseen. 4. määritellään konsultoivan opettajan työnkuva ja työjärjestelyt, työnjako esiopetuksen kanssa	4. 2007-2008	2. resurssikeskusten rehtorit 3. alueen johtoryhmä / palvelualueen esimies
5. Osallistutaan maahanmuuttajaopetuksen valtakunnallisiin kehittämishankkeisiin.	1. hankeilmoitukset käsitellään maahanmuuttajatyöryhmässä ja perusopetuksen johtoryhmässä 2. liitytään hankkeisiin, jotka hyödyttävät omaa kaupunkia 3. pyritään liittymään Opetushallituksen ja opetusministeriön koordinoimiin hankkeisiin erityisesti silloin, jos kutsutaan 4. resursoidaan hankkeiden koordinointia ja toteuttamista	2007-2010	opetuspäällikkö maahanmuuttajaopetustyöryhmän ja perusopetuksen johtoryhmän kanssa, koulut, kasvatus- ja opetuslautakunta
6. Verkostoidutaan aktiivisesti hyödyllisten yhteistyökumppaneiden kanssa.	1. jatketaan yhteistyötä suurten kaupunkien kanssa (nimetään se jonkun tehtäväksi) 2. jatketaan yhteistyötä pohjoismaisten ystävyyskaupunkien kanssa 3. tiivistetään yhteistyötä paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa (muut hallintokunnat, 2. asteen oppilaitokset, varhaiskasvatus, ISK)	2007-20010	1. opetuspäällikkö 2. maahanmuuttajaopetuksen palvelu- ja kehittämiskeskukset 3. opetuspäällikkö, hankkeessa mukana olevat koulut 4. opetuspäällikkö, koulut
7. Kehitetään maahanmuuttajaopetusta vuorovaikutuksessa asiakkaiden kanssa.	1. yhteistyö vanhempien kanssa 2. yhteistyö maahanmuuttajaviranomaisten kanssa	2007-2010	opetuspäällikkö, koulut
8. Huomioidaan naapurikuntien tarpeet resurssien puitteissa	1. sopimukset (oppilaspaikkojen myyminen)	2007-2010	opetuspäällikkö, koulut

3. Palveluverkko

1. Yleistä

Voimassa olevan perusopetuslain mukaan oppilaan opetus tulee järjestää oppilaan lähikoulussa aina, kun se on mahdollista. Myös voimassa oleva hallitusohjelma sekä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma edellyttävät lähikouluperiaatteen mahdollisimman laajaa toteutumista.

Maahanmuuttajaoppilaan opetus pyritään järjestämään aina ensisijaisesti lähikoulussa, mikäli oppilas pystyy seuraamaan opetusta suomen kielellä. Sellaiset maahanmuuttajaoppilaat, jotka eivät pysty seuraamaan suomenkielistä opetusta, ohjataan tarvittavaksi ajaksi perusopetukseen valmistavaan opetukseen. Valmistavaan opetukseen osallistuvilla oppilailla on oikeus saada opetusta vähintään 450 tuntia, jos he ovat iältään 6-10 -vuotiaita ja vähintään 500 opetustuntia, jos he ovat iältään tätä vanhempia. On kuitenkin tarpeen selvittää, onko tarpeen kehittää joustavia opetusjärjestelyitä valmistavan opetuksen päättymisen jälkeen ennen oppilaan siirtymistä lähikouluun. Oppilaan suomen kielen taito arvioidaan perusopetukseen valmistavan opetuksen opettajan toimesta.

Maahanmuuttajaoppilaiden lisäopetus järjestetään Sammonlahden koulussa. Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää lisäopetuksen järjestämisestä lukuvuosittain.

2. Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen

Perusopetukseen valmistavaa opetusta järjestetään toistaiseksi seuraavissa kouluissa:

1. Skinnarilan koulu: vuosiluokat 1-6
2. Sammonlahden koulu: vuosiluokat 7-9 (lisäopetus)

Opetusryhmien määrä päätetään lukuvuosittain. Tavoitteena on, että ryhmässä opiskelisi enintään 10 oppilasta. Kun palveluverkkoa tarkastellaan seuraavan kerran, on syytä selvittää, olisiko tarpeen perustaa ryhmä myös keskustan alueelle, jolloin koulumatkat eri puolilta kaupunkia olisivat kohtuullisia lapsille.

3. Itä-Suomen suomalais-venäläinen koulu

Lappeenrannassa toimii säätiön ylläpitämä Itä-Suomen suomalais-venäläinen koulu. Koulun tavoitteena on tarjota opetusta suomalaisille oppilaille, jotka eivät osaa venäjää kouluun tullessaan, kaksikielisten perheiden lapsille, joilla on kotona hankittu venäjän kielen taito sekä kouluikäisille maahanmuuttajille.

4. Kehittämistarpeita

TAVOITE	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUTAHO
1. Koko kaupungin palveluverkko sisältää laadukkaita erikoispalveluita niitä tarvitseville oppilaille.	1. ylläpidetään nykyisiä maahanmuuttajaopetuksen palvelu- ja kehittämiskeskuksia ja huolehditaan niiden palveluiden laadusta 2. selvitetään yhdessä sosiaali- ja terveystoimen kanssa, millaisia sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia olisi järkevää palkata työskentelemään palvelu- ja kehittämiskeskuksissa	2007-2010	MAMU-opetuksen palvelu- ja kehittämiskeskukset
2. Jokaisella palvelualueella on riittävästi suomi toisena kielenä -opetusta.	1.arvioidaan alueelliset tarpeet ja selkiytetään kuntakohtaiset linjaukset ja toimintaperiaatteet	2007-2010	MAMU-opetustyöryhmä, perusopetuksen johtoryhmä
3. Jokainen oppilas ohjautuu suoraan oikeaan kouluun.	1.oikean koulupaikan osoittaminen koulutulokkaille ja kaupunkiin muuttaville 2.valmistavasta opetuksesta lähikouluun siirtymisen oikea ajankohta 3.englanninkielisten luokkien oppilaaksiotto	2007-2010	MAMU-opetustyöryhmä
5. Arvioidaan MAMU-oppilaiden jatko-opintomahdollisuudet lähialueella.		2007-2010	MAMU-opetustyöryhmä ja opinto-ohjaajat

4. Maahanmuuttajaoppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta

1. Linjauksia

Lappeenrannan kaupunki ei järjestä omana toimintana maahanmuuttajaoppilaille aamu- ja iltapäivätoimintaa. Oppilaat voivat osallistua järjestöjen järjestämään iltapäivätoimintaan.

2. Kehittämistarpeita

TAVOITE	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUTAHO
1. Tehdään yhteistyötä eri tahojen kanssa maahanmuuttajaoppilaiden harrastuksiin ohjaamisessa.	välitetään tietoa harrastusmahdollisuuksista	2007-2010	koulun rehtori ja opettajat
2. Selvitetään, voiko joku taho järjestää maahanmuuttajaoppilaille kesäkerhotoimintaa.	välitetään valtakunnallista materiaalia	2007-2010	koulun rehtori ja opettajat

5. Koulukuljetukset

1. Linjauksia

Maahanmuuttajaoppilaiden koulukuljetuksiin sovelletaan kasvatus- ja opetuslautakunnan päättämiä yleisiä kuljetusperiaatteita.

2. Kehittämistarpeita

TAVOITE	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUTAHO
1. Matka ei ole este valmistavaan opetukseen osallistumiselle.	1. Tarkistetaan ryhmien sijainti palveluverkkotarkastelun yhteydessä.	2007-2010	palveluverkkotarkasteluun osallistuvat esimiehet

6. Kodin ja koulun yhteistyö

1. Vastuualueen taso

Vanhemmille tiedotetaan riittävästi ja monipuolisesti maahanmuuttajaopetukseen liittyvistä asioista. Järjestetään tarpeen mukaan kuntakohtaisia vanhempainiltoja maahanmuuttajaopetukseen liittyvistä asioista. Esimerkiksi erityisesti oppilaan siirtyessä toiselta kolmannelle luokalle huoltajia on syytä informoida opiskelun luonteen muuttumisesta. Huolehditaan siitä, että kaupungin kotisivuilla on riittävästi asiointia helpottavia tietoja, lomakkeita jne. Käännetään ohjeita ja oppaita sekä lomakkeita eri kielille tarpeen mukaan.

2. Palveluyksikön taso

Vanhemmille tiedotetaan oppilaan koulunkäyntiin liittyvistä asioista (poissaolot, opintojen edistyminen jne.). Perheiden kanssa tehdään yhteistyötä ammatillisesti ja perheitä kunnioittavalla tavalla. Perheet ohjataan tarpeen mukaan muiden viranomaisten palveluiden piiriin.

3. Kehittämistarpeita

TAVOITE	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUTAHO
1. Tiedottaminen on riittävää, aktiivista ja monipuolista ja sopivasti ajoitettua riittävän aikaisin.	1. kehitetään kaupungin kotisivuja ja huolehditaan siitä, että ne ovat ajan tasalla 2. ylläpidetään esitemateriaalia 3. tiedotetaan huoltajia lapsen tuen tarpeesta varhaisessa vaiheessa 4. lomakkeiden kääntäminen	2007-2010	opetuspäällikkö, hallintopäällikkö
2. Vanhemmat ohjataan tarvittaessa yhteistyöhön muiden viranomaisten kanssa.	1. kehitetään moni ammatillista yhteistyötä, selkiytetään eri tahojen työnjakoa ja tiedotetaan asiasta huoltajille	2007-2010	esimiehet, oppilashuoltoyksikkö, lastensuojelu ja perhetyö

7. Opetussuunnitelma ja opetussuunnitelmaan perustuva vuosisuunnitelma maahanmuuttajaoppilaan näkökulmasta

1. Vastuualueen taso

Kuntakohtainen opetussuunnitelma ja kouluille annetut ohjeet koulun opetussuunnitelman valmistelua varten linjaavat kuntakohtaisesti maahanmuuttajaopetuksen sisältöjä ja toimintatapoja. Kuntakohtainen opetussuunnitelma päivitetään tarpeen mukaan. Kasvatus- ja opetuslautakunnan vahvistamat vuosisuunnitelman perusteet sekä vuosittain tehtävät opetusresurssien käyttöä koskevat päätökset linjaavat maahanmuuttajaopetuksen opetusjärjestelyitä.

Huolehditaan siitä, että perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen sekä esiopetuksen opetussuunnitelmat muodostavat kasvatuksellisen ja pedagogisen jatkumon. Esiopetuksesta kouluun siirryttäessä huolehditaan kunkin oppilaan tarpeisiin liittyvän tiedon siirtämisestä kouluun, jotta muun muassa oppilaan tuen tarve voitaisiin huomioida heti 1. lukuvuoden alkaessa.

2. Palveluyksikön taso

Koulun opetussuunnitelmassa on huomioitu monikulttuurisuuden ja maahanmuuttajaoppilaiden näkökulma. Kaikkien oppilaiden monikulttuurisen identiteetin rakentumista, osallisuutta suomalaisessa yhteiskunnassa ja globaalistuvassa maailmassa tuetaan opetuksen avulla. Samoin opetuksen avulla edistetään suvaitsevaisuutta ja kulttuurien välistä ymmärrystä. Opettajat huomioivat opetuksessa, työtapojen valinnassa ja oppilaan arvioinnissa maahanmuuttajaoppilaiden tarpeet ja oikeudet. Oppilaiden tukipalvelut on suunniteltu yksilöllisesti ja kirjattu henkilökohtaiseen oppimissuunnitelmaan.

3. Kehittämistarpeita

TAVOITE	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUTAHO
1. Opetussuunnitelma on MAMU-opetuksen (luku 6, liitteet) ja monikulttuurisuuskasvatuksen osalta ajan tasalla.	1. oppimissuunnitelman laadinnan periaatteiden sekä sisällön tarkistaminen erityisesti S2-opetuksen osalta 2. koulut arvioivat opetussuunnitelman monikulttuurisuustaitojen opettamisen osalta ja tekevät siihen tarvittavat muutokset	2007-2008	**1. MAMU-työryhmä** **2. koulun rehtori**
2. Koulun vuosisuunnitelma on maahanmuuttajaopetuksen osalta ajan tasalla.	1. arvioidaan vuosisuunnitelman rakenne maahanmuuttajaopetuksen ja monikulttuurisuuskasvatuksen näkökulmasta	lukuvuosittain	
3. Maahanmuuttajaoppilaaksi nimeämisen kriteerit ovat selkeät ja yhdenmukaiset	1. arvioidaan nykyiset toimintamallit ja tehdään tarvittavat muutokset yhteistyössä esiopetuksen ja oppilashuollon kanssa	2007-2009	opetuspäällikkö, konsultoivat maahanmuuttajaopettajat, palvelualueiden esimiehet, muut esimiehet

4. Maahanmuuttajaoppilaan koulunkäynnin aloitus onnistuu.	1. seurataan, onko puutteellinen kielitaito usein koululykkäyksen perusteena 2. selvitetään, voisiko valmistavaa opetusta antaa jo esiopetuksen aikana	*2007-2010*	

8. Maahanmuuttajaoppilaisiin liittyvät hallinnolliset päätökset ja niiden valmistelu

1. Vastuualueen taso

Maahanmuuttajaoppilaisiin liittyvät hallinnolliset päätökset tehdään sujuvasti. Päätösten tekemiseen annetaan kouluille riittävät ohjeet ja välineet. Koulut ja päiväkodit ohjeistetaan siten, että päätökset valmistellaan moniammatillisesti yhteistyössä vanhempien kanssa. Tehdään varhaiskasvatuksen kanssa tiivistä yhteistyötä koulutulokkaisiin liittyvien päätösten valmistelussa. Perehdytetään paikalliset lausuntoja antavat tutkivat tahot maahanmuuttajaopetuksen järjestämiseen liittyviin asioihin. Peruskoulun päättävien maahanmuuttajaoppilaiden siirtymisen ohjeistamista toiselle asteelle koordinoidaan myös keskitetysti.

Huolehditaan siitä, että hallinnollisten päätösten valmisteluun liittyvät arvioinnit on koordinoitu hyvin varhaiskasvatuksen työntekijöiden, tarvittaessa erityisopettajien ja valmistavan opetuksen opettajien kesken, jotta päällekkäistä työtä ei tapahdu.

2. Palvelualueen taso

Palvelualueella valmistellaan koulutulokkaisiin liittyviä oppilaaksiottopäätöksiä sekä päätöksiä opetuksen järjestämispaikasta tiiviissä yhteistyössä hallintotoimiston ja valmistavan opetuksen järjestämisestä vastaavien rehtoreiden (rehtori ja ko. perusopetuksen palvelualueen esimies) kanssa.

3. Palveluyksikön taso

Huolehditaan siitä, että päätös valmistellaan ja tehdään ohjeiden mukaisesti. Päätösten valmistelua koordinoidaan oppilashuoltotyöryhmässä. Päätökset valmistellaan yhdessä vanhempien kanssa. Huolehditaan siitä, että maahanuuttajaoppilaisiin liittyvät asiakirjat ja tiedot ovat koulussa ajan tasalla ja järjestyksessä.

4. Kehittämistarpeita

TAVOITE	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUTAHO
1. Päätösten valmistelu sujuu annettujen ohjeiden mukaisesti.	1. laaditaan kouluille ja päiväkodeille ohjeet erilaisten päätösten tekemistä varten (erityisesti koulutulokkaat) 2. perehdytetään henkilöstö päätösten valmisteluun	2007-2008	opetuspäällikkö, hallintopäällikkö, maahanmuuttajaopetustyöryhmä
2. Päätökset tehdään sujuvasti ja ripeästi.	1. kehitetään koulutulokkaisiin liittyvien hallinnollisten päätösten valmistelua ja käännetään lomakkeet ja tiedotteet useille kielille 2. kehitetään runko siirtopalavereille valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen siirryttäessä	2007-2009	opetuspäällikkö, hallintopäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö, esimiehet

3. Tiedon siirto eri viranomaisten kesken on sujuvaa.	1. järjestetään eri viranomaisten kanssa yhteispalavereita, joissa sovitaan toimintatavoista (esim. lastensuojelu, terveydenhuolto jne.)	2007-2009	opetuspäällikkö, esimiehet
4. Oppimissuunnitelmien laadinta on ohjeistettu hyvin.	1.päivitetään opetussuunnitelma oppimissuunnitelman osalta 2. tutkitaan tietojärjestelmien käyttömahdollisuuksia	2007-2008	opetuspäällikkö, hallintopäällikkö
5. Tulkin käyttö on sujuvaa.	1. laaditaan ohjeet tulkin käytöstä kouluille	2007-2008	hallintosihteeri, maahanmuuttajaopetustyöryhmä

9. Resurssit

1. Vastuualueen taso

Suurten kaupunkien vertailu osoittaa, että Lappeenrannan kaupungin peruskoulujen opetusryhmien keskikoko on vertailuun osallistuneiden kaupunkien pienin. Lappeenrannassa oli syksyllä 2005 1-2 -vuosiluokkien keskikoko 17,6 oppilasta, 3-6 -vuosiluokilla 21,2 oppilasta ja vuosiluokilla 7-9 17,4 oppilasta. Opetusryhmän keskikoko kuvaa melko hyvin opetuksen järjestämiseen käytettävissä olevia resursseja.

Lappeenrannan kaupunki saa erillisiä valtionavustuksia perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämiseen, maahanmuuttajaoppilaiden oman äidinkielen opetukseen sekä maahanmuuttajaoppilaiden tukiopetuksen järjestämiseen. Valtionavustuksen määrä vaihtelee vuosittain.

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää vuosittain perusopetuksen resurssien määrän. Maahanmuuttajaopetuksen osalta opetusresurssipäätös koskee valmistavan opetuksen opetus-, avustaja- ja konsultaatioresursseja. Koulukohtaisten käyttömäärärahojen laskentaperusteissa huomioidaan perusopetukseen valmistavassa opetuksessa olevat oppilaat.

Maahanmuuttajaoppilaiden oppimateriaalien ja opetusvälineiden hankintaan varataan riittävä määrä resursseja. Samoin oppimateriaalikeskukseen hankintoihin varatusta määrärahasta osa käytetään maahanmuuttajaopetukseen liittyvän kirjallisuuden ja opetus- ja arviointimateriaalien hankintaan. Samoin opetusohjelmia hankitaan maahanmuuttajaoppilaiden tarpeisiin.

Maahanmuuttajaopetuksen resurssikeskuksille varataan keskitetysti määrärahoja henkilöstön kouluttautumiseen, opetusmateriaalien kokeiluun ja testaamiseen sekä koulutusten järjestämiseen ja kehittämishankkeisiin osallistumiseen.

2. Palvelualueen taso

Alueet ja koulut päättävät, kuinka alueelle ja koululle osoitettu resurssi käytetään. Resurssit kohdennetaan oppilaiden opiskelun sujumisen kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla. Tämä tarkoittaa, että resurssien käytöstä päätettäessä huomioidaan myös maahanmuuttajaoppilaiden tarpeet.

3. Palveluyksikön taso

Palveluyksikön tasolla huomioidaan opetusryhmien erilaiset tarpeet. Suomi toisena kielenä -opetukseen varataan tarpeellinen määrä opetustunteja ja opetuksen järjestäminen on suunnitelmallista ja tuloksellista. Samoin tukiopetukseen varataan riittävä määrä resursseja ja tukiopetusta annetaan suunnitelmallisesti ja tuloksellisesti. Myös opetusmateriaaleihin ja välineisiin varatut määrärahat käytetään maahanmuuttajaoppilaiden tarpeet huomioiden.

4. Oppilaan taso

Huolehditaan siitä, että oppilaalla on tarvitsemansa ajanmukaiset ja toiminnalliset materiaalit ja välineet. Myös opetuksen määrä voi vaihdella oppilaiden tarpeiden mukaan. Maahanmuuttajaoppilaan tukipalvelut suunnitellaan oppilaiden tarpeiden perusteella.

5. Kehittämistarpeita

TAVOITE	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUTAHO
1. Henkilöstöresurssit käytetään ja jaetaan palveluiden järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaisimmalla tavalla.	1. uudistetaan alakoulujen yleisopetuksen resurssien jakomalli siten, että maahanmuuttajaoppilaat on huomioitu integroitujen erityisoppilaiden tavoin 2. maahanmuuttajaoppilaiden tukiopetusresurssi käytetään suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti	2008-2009	1. opetuspäällikkö, perusopetuksen johtoryhmä, maahanmuuttajaopetustyöryhmä
2. Valmistavan opetuksen oppilaan oppilaskohtainen määräraha huomioidaan koulun käyttömäärärahassa ja se riittää tarpeellisten materiaalien ja välineiden hankintaan.	1. arvioidaan nykyisen oppilaskohtaisen määrärahan laskentatapa ja riittävyys	2007-2008	1. opetuspäällikkö, perusopetuksen johtoryhmä, maahanmuuttajaopetustyöryhmä
3. Maahanmuuttajaopetuksen kehittämiseen on käytettävissä riittävästi resursseja.	1. arvioidaan maahanmuuttajaopetukseen varattujen keskitettyjen kehittämisrahojen tarkoituksenmukaisuus ja pyritään lisäämään niitä	lukuvuosittain	1. opetuspäällikkö, perusopetuksen johtoryhmä, maahanmuuttajaopetustyöryhmä

10. Henkilöstö

1. Vastuualueen taso
Koska maahanmuuttajaopetus on osa koko perusopetusta, on tärkeää, että koko henkilöstöllä on maahanmuuttajaopetukseen liittyvää asiantuntemusta. Yleisopetuksen opettajat ovat ratkaisevassa asemassa oppilaiden suomen kielen taidon kehittymisessä. Vaikka yleisopetuksen opettajilla on perusopetukseen valmistavan opetuksen opettajien, tarvittaessa laaja-alaisten erityisopettajien sekä oppilashuoltohenkilöstön konsultaatiopalvelut käytettävissä, tulee myös yleisopetuksen opettajilla olla maahanmuuttajaopetukseen liittyvää tietoa.

Rehtorit vastaavat koulunsa maahanmuuttajaopetuksesta. Myös heillä tulee olla maahanmuuttajaopetukseen liittyvää asiantuntemusta, vaikka myös heillä on valmistavan opetuksen opettajien, erityisopettajien ja oppilashuoltohenkilöstön konsultaatiopalvelut käytettävissään. Koko henkilöstölle järjestetään maahanmuuttajaopetukseen liittyvää täydennyskoulutusta tarpeen mukaan.

Perusopetuksessa oli syksyllä 2006 kaksi luokanopettajan virkaa ja yksi äidinkielen ja kirjallisuuden lehtorin virka sijoitettuina perusopetukseen valmistavaan opetukseen. Lisäksi 1-6 -vuosiluokkien valmistavan opetuksen ryhmissä toimii tarvittava määrä koulunkäyntiavustajia. Tavoitteena on, että jokaisessa alakoulun ryhmässä työskentelee yksi koulunkäyntiavustaja ja yläkoulussa tarpeen mukaan.

Luokanopettajat, aineenopettajat ja laaja-alaiset erityisopettajat antavat lähikouluissa tukiopetusta, suomi toisena kielenä opetusta. Maahanmuuttajaoppilaiden oman äidinkielen opetuksen ja opettajien määrä päätetään lukuvuosittain tarpeen mukaan. Syksyllä 2006 oman äidinkielen opetusta antoi yksi opettaja.

2. Palvelualueen taso
Palvelualueen johtoryhmä vastaa henkilöstön yhteistyöstä ja joustavasta käytöstä palvelualueella.

3. Kehittämistarpeita

TAVOITE	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUTAHO
1. Kaikissa MAMU-opetuksen opettajan viroissa on pätevä viranhaltija, jolla on suoritettunS2-kielen arvosana tai muulla tavoin hankittu perehtyneisyys.	1. laadukas rekrytointi 2. pätevöittävään koulutukseen osallistumisen tukeminen	1. 2007, 2008, 2009 2. 2007	1. opetuspäällikkö, hallintosihteeri 2. opetuspäällikkö
2. Maahanmuuttajaoppilaita opettavan henkilöstön ammattiosaaminen on riittävää.	1. perusopetuksen palvelualueen esimies ja yläkoulun rehtori vastaavat siitä, että palvelualueella opiskelevien maahanmuuttajaoppilaiden opetus (erityisesti S2-opetus) järjestetään opetussuunnitelman mukaisesti pätevän henkilön toimesta 2. kaupunki järjestää tarvittavaa täydennyskoulutusta yläkoulun rehtoreiden ja perusopetuksen palvelualueen esimiesten ilmoittaman tarpeen perusteella		
3. Luodaan MAMU-opetuksen asiantuntijaverkosto valmistavan opetuksen konsultoivien opettajien ja muiden koulujen maahanmuuttajaopetuksesta vastaavien opettajien kesken.	1. kartoitetaan nykytilanne ja halukkaat osallistujat 2. valmistellaan asiantuntijaverkoston toimintamalli 3. järjestetään koulutusta 4. käynnistetään toiminta		1. Valmistavan opetuksen palvelu- ja kehittämiskeskus
4. Henkilöstöllä on asianmukaiset työvälineet ja työympäristö (tilat, kalusteet, välineet, tietotekniset laitteet, ohjelmistot, testit, kirjallisuutta jne..	1. arvioidaan nykytilanne 2. tehdään tarvittavat hankinnat ja koulutetaan tarvittaessa uusien työvälineiden käyttöön	1. 2007-2008 2. vuosittain	1. opetuspäällikkö 2. esimiehet
8. Uusi henkilöstö perehdytetään.	1. ohjataan uudet opettajat ja avustajat perehdytystä tarvitessaan ottamaan yhteyttä konsultoiviin mamu-opettajiin.	2007-2010	

11. Oppilashuolto

1. Linjauksia

Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa. Toiminnasta vastaa osaltaan koulun henkilöstö osana opetus- ja kasvatustyötä sekä oppilashuollon palveluista vastaavat viranhaltijat.

Lappeenrannan kaupungin peruskoulujen oppilashuoltopalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä vastaa sosiaali- ja terveystoimen oppilashuoltoyksikkö, johon kuuluvat kouluterveydenhoitajat, vastaava koululääkäri, koulupsykologit, koulukuraattorit ja puheterapeutti. Kouluterveydenhoitajat ja koululääkärit vastaavat oppilaiden tunne-elämään liittyvien pulmien kartoittamisesta ja tarvittaessa hoitoon ohjaamisesta. Koulupsykologit vastaavat oppimisedellytysten arvioinnista ja tutkimisesta.

Kouluissa toimii oppilashuoltotyöryhmät, joissa käsitellään myös maahanmuuttajataustaisten oppilaiden asioita tarpeen mukaan.

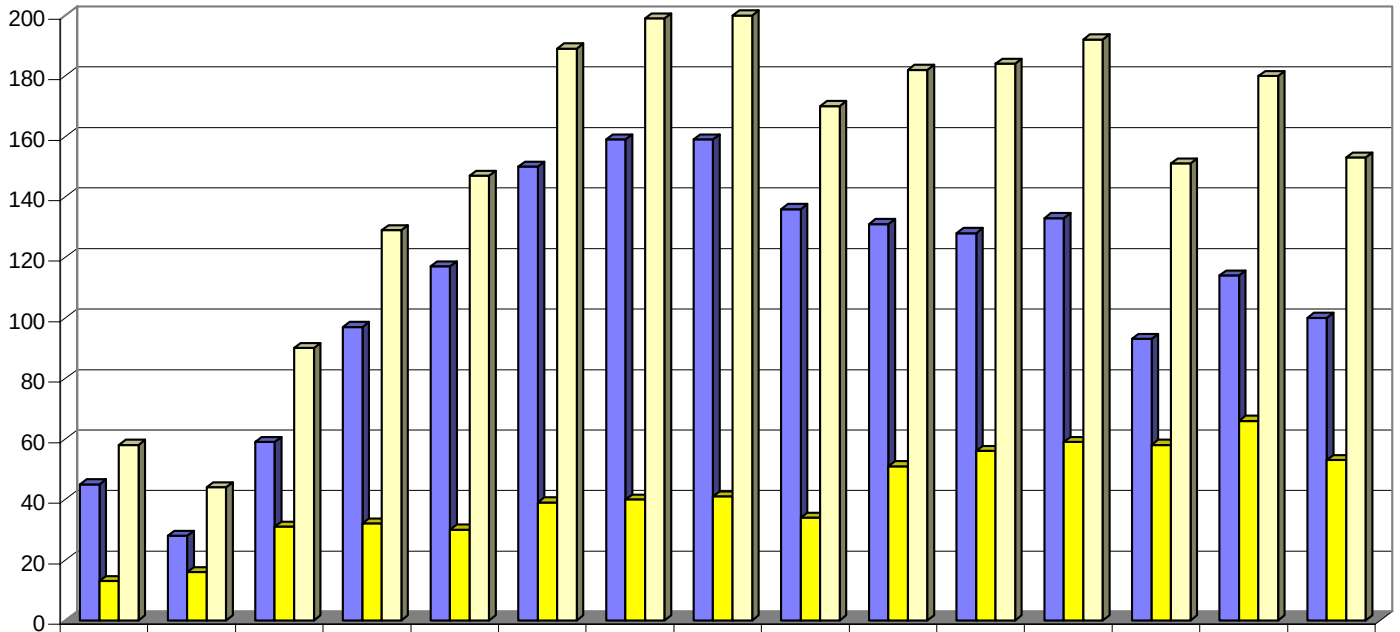
Maahanmuuttajataustaisilla oppilailla on usein erityisiä tarpeita oppilashuollon osalta, koska oppilaat tai heidän huoltajansa ovat voineet kokea tunne-elämää järkyttäneitä asioita. Tunne-elämän häiriöistä kärsiviä maahanmuuttajalapsia on kouluissa aikaisempaa enemmän. Myös maahanmuuttajataustaisten oppilaiden oppimisedellytysten testaaminen on erilaista kuin suomenkielisten oppilaiden oppimisedellytysten testaaminen. Maahanmuuttajaoppilaiden oppimisedellytysten arviointi on kuitenkin tärkeää, jotta pulmatilanteissa voidaan löytää oppimis- ja koulunkäyntivaikeuksien todelliset syyt ja valita käyttöön sopivat opetusmenetelmät ja materiaalit sekä käynnistää tarvittavat pedagogiset ja oppilashuollolliset tukitoimet.

2. Kehittämistarpeita

TAVOITE	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUTAHO
1. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden oppimisedellytysten arviointi ja testaaminen sujuu hyvin koulupsykologien ja erityisopettajien yhteistyönä.	1. kartoitetaan, millaisia maahanmuuttajataustaisille oppilaille mahdollisia psykologisia testejä on olemassa ja hankitaan niitä 2. selvitetään, voiko toimintaterapeutti osallistua maahanmuuttajataustaisen oppilaan oppimisedellytysten arviointiin 3. koulupsykologit perehtyvät opettajien käyttämiin kielitaitoa arvioiviin testeihin	2007-2010	oppilashuoltoyksikkö
2. Moni ammatillinen yhteistyö sujuu tehokkaasti ja tuloksellisesti.	1. koulujen oppilashuoltotyöryhmän toiminnan kehittäminen (sitoutuminen, työnjako, asioiden etenemisen seuranta, toimintatavat) 2. yhteistyön kehittäminen lastensuojelun kanssa 3. yhteistyötavoista sopiminen kotoutumissuunnitelmien laadinnassa	2007-2010	koulujen rehtorit, oppilashuoltohenkilöstö, lastensuojelutyöntekijät

Liite 1

MAAHANMUUTTAJA- JA VIERASKIELISTÄ SYNTYPERÄÄ OLEVAT OPPILAAT 1992 - 2007
vuodesta 2004 - 2005 ei mukana lukiolaisia

	Lv. 1992 - 1993	Lv. 1993 - 1994	Lv. 1994 - 1995	Lv. 1995 - 1996	Lv. 1996 - 1997	Lv. 1997 - 1998	Lv. 1998 - 1999	Lv. 1999 - 2000	Lv. 2000 - 2001	Lv. 2001 - 2002	Lv. 2002 - 2003	Lv. 2003 - 2004	Lv. 2004 - 2005	Lv. 2005 - 2006	Lv. 2006 - 2007
Venäjä/Viro	45	28	59	97	117	150	159	159	136	131	128	133	93	114	100
Muut maat	13	16	31	32	30	39	40	41	34	51	56	59	58	66	53
Yhteensä	58	44	90	129	147	189	199	200	170	182	184	192	151	180	153

Liite 2

MISSIO
“Ilosii, pärjäävii, kloppaalei karjalaisii”
Visio 2008
Hyvinvoivat sekä oppimishaluiset lapset ja nuoret etenevät yksilöllisellä oppimispolullaan laadukkaassa kasvu- ja oppimisympäristössä vanhempien kanssa yhteistyössä toimivan ammattitaitoisen henkilöstön tuella
Arvot
Oikeudenmukaisuus, oppiminen ja ihmisenä kasvaminen, oman itsensä ja toisten kunnioittaminen välittäminen
Näkökulma
Taloudelliset resurssit
Asiakasvaikuttavuus
Prosessit ja rakenteet
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky
Strategiset tavoitteet
Resurssit toiminnan kannalta tarkoituksen-mukaisessa käytössä
Hyvinvoiva, oppimisesta kiinnostunut, luova lapsi sekä tyytyväinen perhe
Palveluverkostot muodostavat lapsen ja perheen kannalta toimivan jatkumon
Henkilöstön hyvinvointi ja ammattitaito heijastuvat koko työyhteisöön
Menestys-tekijät
Pitkäjänteinen taloussuunnittelu ja henkilöstön kustannustietoisuus
Kannustava, lasta ja perhettä kunnioittava ilmapiiri
Lapsen omien edellytysten ja tavoitteiden mukainen kasvu ja oppiminen
Luova oppimis- ja kasvu-ympäristö
Monipuoliset ja tarkoituksen-mukaiset palvelut alueittain
Innostus, osaaminen, motivoituminen, yhteistyö
Toimenpiteet
Optimointi, Vastuuttaminen, seuranta
Vasujen ja opsien toteuttaminen
Aluevastuu, yhteistyö ja varhainen vaikuttaminen
Henkilökohtainen oppimissuunnitelma, osallistuva kehittäminen johtaminen, aloitejärjes-telmän laatiminen
Strateg.mittari ja tavoitearvo
Budjetissa pysyminen, vertailu, lapsikohtaiset kustannukset
Strategisten painopisteiden toteutuminen vasuissa ja opseissa
Alueyhteistyö ja lapselle oikea paikka
Henkilökohtaisten oppimissuunnitelmien toteutuminen
Kehityskeskustelut pidetty
Suorituskyky-mittari
Palvelujen kustannukset / lapsi
Jatko-opintoihin pääsy
Oppimistulokset
Terveys- ja viihtyvyystutkimukset
Laatukyselyt
Lastenmittari
Työtyytyväisyys-kysely
Taulukkopohja © Raimo Pitkänen RP Q-line Oy 2005